

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА”

виносить: в Австрії:
 за цілій рік . . . . . 24 К
 за пів року . . . . . 12 К
 за четверть року . . . . . 6 К
 на місяць . . . . . 2 К

За границею:

на цілій рік: зі щоденною ви-
 силкою 7 доларів або 14 рублів;
 з висилкою двічі в тижні 6 до-
 ларів або 12 рублів; з висилкою
 що суботи 5 доларів або 10 руб.
 Поодиноке число по 10 сотників.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-сусільний днівник.

„Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо рукое ми серце і віра руска”. — З Русланових поальмів М. Шашкевича.

„На вістрю бритви!”

(Δ) „Мир Європи обертає ся на вістрю бритви...“ Сими словами схарактеризував російський амбасадор в Берліні межинародне положення. Мир Європи, для котрого удержання в останніх роках видано міліарди, став тепер тощеною ниточкою, котра може урати ся кождої хвилі. Вправді не висказано що остаточного слова і запевняють навіть, що положення в дечім опровергло ся. Але мимо сих запевнень народи Європи уоружені від стіп до голови і найменша іскра може рознести велику пожежу воєнну. Є ще деяка надія, що дасть ся відвернути страшне нещастя, яким була би середньоєвропейська війна. Рішене спочиває в руках Росії, котра є огнищем тривоги для всього світу задля ненастаних коромол і в Європі і в Азії. З Петербурга повинна вийти рішуче запорука миру, рішуче запевнення, що розважна і обачна політика Сазонова піде горою, а не політика загорілих славянофілів в користь бундючої Сербії. Австро-Угорщина дійшла в своїй терпеливості і здергливи до самого краю можливості так, що вже її посуджують о податливість, пора отже, щоби Сербія вступила на дорогу розваги і розуму. Австро-Угорщина висловила свої скромні домагання, від котрих її не відведуть навіть поквалін воєнні приготовлення Росії, а в своїх домаганнях наша монархія може певно числити на підмогу тридіержавного союза. Побит архіка Франца Фердинанда в Берліні, а також шеф генерального штабу Шемуа, відвідини міністра гр. Берхтольда в Італії і в Букарешті стають певним доказом, що наша монархія не є відокремлена.

Вправді поступувані деякими делегатів і послів в держ. раді, а особливо соціалістичних додає відваги бундючій Сербії і се поступувані заслуги, щоби єго всі добре собі затягнули і оцінили належно єго пуженну ролю, до якої надають ся такі політики. На Базилійським „мирівім вічу“ соціалісти явно зазначили, що они не допустять до світової війни і спинять її міжнародною революцією. На сім вічі було 60 представників австро-угорських соціалістів, котрі приняли на себе обов'язок, в давнім случаю викликати „робітничу революцію“ і тим способом Австро-Угорщину загрозити ззаду, а др. Адлер виголосив промову на тім конгресі, в котрій дав „товаришам“ заграницьним рішучу запоруку, що австро-угорські соціалісти сповнять свої зобов'язання.

А так само в тім напрямі іде зживіле ліберальне днівникарство, котре боронить біржеві капіталів і впливає шкідливо на вістрю широких верств народних.

Отут міродатні круги можуть впевнити ся, як ті, що звичайно надівають на себе личину міра, кидають під час власну хату, котра їм давала спокійний захист.

Соціалісти а біржа.

(X) Коли маленька Сербія десь в день воловодить нашу монархію, а Сербія не оглядається на міякі постанови міжнародного права, винущають ся над консульярним представником нашого правительства (вчераши телеграми, що Прохасці нічого не стало ся, вважаємо сербським днівникарським жучком) і єго спиняє, прямо зустрінута ся з висланням до него консулом Едлем, велить собі паперо пророчна біржевої жидові телеграфувати

від Пасича, що все є в найбільшім ладі, і що лише від нашої монархії се зависиме, щоби з Сербією була згода.

А коли „Neue Freie Presse“ знов стала миролюбивою, то не може інакше поступати також соціал-демократія. „Мир за всяку ціну“, голосять день в день в Арбайтерці а членів віча соціалістичні гомонять протестами червоних ярмурників, почавши від Адлера, проти війни, бо загрожений їх біржевий вик.

Отсе став знов найкрасшим доказом, як соціалісти сходять ся в змаганях з жидівськими великими капіталістами, чи се користе для робітників, чи ні.

Соціалісти противні війні, а хотять ми-ра за всяку ціну. В своїй прихильності для жидівського великого капіталу соціал-демократія не бачить зовсім загрожених сербським спором австро-угорських інтересів і справ ествовання монархії, котрі так само є важні як справа міра. Соціалісти не бачать сего, що там загрожений австро-угорський промисл і торговля.

Соціалісти знають іменно, що они мають завдачіти своїм опікунам, біржевикам і карельникам, а сі знов уміли добре оцінити вірну поміч соціалістів і для них нести жертви. Жидівський банкір Сімон Дайч і видавець жидівської „Sonn u. Montags Ztg.“ не дали були в 70-их рр. минувшого століття навіть 3 тисяч р. для червоні межинародівки, коли були переконані, що соціал-демократія буде вірною їх союзницею. Колишній видавець „Neue Freie Presse“ Михайло Етін не дав би був ніколи 10.000 р. на видавництво соціалістичного днівника, коли був не впевнений, що грошовите жидівство не має чого по віки страхати ся червоних „протикаپіталістів“.

І тому се прямо съмішно, коли проводирі соціалістів у своїм днівнику роздратовані вельми, наколи їм пригадає ся, що они все ішли рука в руку з великим капіталом і єго інтересами, а доперва опісля звертали бачність на справи визискуваних робітників. Годить ся тут пригадати становище соціал-демократів, коли розходило ся о знесені речень цевої торгові збіжем в Німеччині. Ся торговля, котра наслідком неоправданої дорожніх хліба принесла жидівським спекулянтам без труду і заслуги мільйони, мала найпевніші захистників між соціал-демократами. Проводирі соціалістів виступали проти оподатковання біржевих зисків, домагали ся цілової свободи в інтересі торгового капіталу навіть там, де політика відбирала хліб робітникам. Так само соціалісти голосували в 1881. р. проти заведення біржевого податку, а тоді їх проводирі зовсім не були тим роздратовані проти заведення біржевого податку, а в 1885. проти заострення сеї предлоги, в 1894. проти підвищення біржевого податку а в 1900. проти розширення закона сего. Соціалістичний днівник „Vorwärts“ викручував ся з докорів з того поводу тим, що з біржі є вельми незначні доходи.

А тепер приглянемо ся австро-угорським „товаришам“. Коли др. Гессман виступив з внесенням на оподатковане движимого капіталу, котрій виказує на самій віденській біржі 32 міліарди в різних цінних паперах, то знову прийшли біржі з помогою „товариші“, котрі всячими крутістями довели до того, що в державній раді нічого не зроблено для сильнішого оподатковання великанських капіталів.

А хтож то під час розправи над начерком закону про знесені біржеві торгові

(Blankoterminalhandel) збіжем стояв у державній раді австро-угорській по стороні жидівських спекулянтів збіжевих і заступав ся за їх інтересами? Соціалістичні посли, котрі окрім п. Елєнбогена усунули ся від голосування, а сей останній голосував прямо проти за-борони! Хтож то накидав ся на захистника капіталістичних домів товарів? Також оден з „товаришів“ а іменю Вайц! А хто в 1906. р. боронив капіталістів проти промисловій реформи, котра обмежувала їх практики? — Знов соціал-демократи в союзі з членом палати вельмож гофратом, Яхелесом, котрі старали ся убити промислову реформу.

Відповідно сему становищу і поступуванню соціал-демократів, які червоні передній сторожі золотої межинародівки, виставив Фріц Гірш іменем усіх біржевиків у „Finanzielle Warte“ в 10. червня 1907. таке съвід-цтво поведено: „В соціал-демократії і лише в демократії соціальні проявляє ся нині етичне і моральне управнене до боротьби о свободу, виключно в лоні сеї горячо о свої найсъвітіші добра ведучої боротьбу і умово зростаючої суспільності, можна в рамках за-кона і світового ладу найти підвальнину для сї широкої горожанської свободи, до якої повинна змагати держава і широкі верстви суспільності в своїх господарських питанях, котрі домагаються ся розвязка і пособлювання“.

Ось тут чорно на білім виказано, що біржевики бачать лише в соціал-демократії свою спасені і своїх приятелів. А мимо тих неперечних подій обурюють ся соціал-демократи, котрі числять на слабу память своїх вірних „товаришів“, наколи їх назвеє ся по імені тим, чим они дійсно є, оборонцями державніків і великого капіталу.

Шляхта на Україні.

(Дальше).

IV.

Справа української шляхти заскочила Поляків нечайно.

Мов гром з ясного неба злетіло на них відроджене нашої шляхти.

І як з однієї сторони накинено ся на сю відроджуючу ся частину нашого народу, всякої роди лайками і епітетами, так з другої сторони видобуто знов богатий арсенал всякої роди напастів на все і вся, що українське.

Ціль сеї тактики очевидна: відстрашити прочу нашу спольщенну шляхту від сего важного кроку, покинення вже раз, одідичною по своїх дідах і прадідах ренегатства, а повернення назад на лоне своєї відроджуючої ся вітчини!

Річ природна, що у нагінці тій станули, як все супроти нас, у первих рядах польські народні демократи! І пішли клічи погрози о „hajdamackie“ і „kozacko-hultajskej“ культурі!..; клічи що до одного стремлять: зогнити як найбільше нашу культуру перед відроджуючою ся шляхтою, яскравими і брехливими образами відстрашити сю шляхту від нас, та такими чинниками і „аргументами“ приволити її прямо, щоби від польського пня не відривала ся, але радше спільними силами український народ гнобити помагала! І не помилює ся Вячеслав Ліпінський, коли порівнує теперішню хвилю з початком сімнадцятого віку. Тоді важним чинником загарбування українських земель під польський вплив була т.зв. „експансія“ або інакше сказавши заборчість

Виходить у Львові що дні крім неділі і руских съят о 5 год. по полуночі. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Хмельовського ч. 15, II поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукоши та звертає ся лише а попередні засторогу.

Рекламації лише неопечатані в вільні від порта. — Оповістки звичайні приймають ся по ці 20 с. від стрічок, а в „Надісланім“ 40 сот. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічок

держави польської, а нині „egoizm narodowy“ велить полякам удержати отсєй „stan posiadania“.

Тоді чужий „kulturträger“ старав ся всіми силами і середниками позніскати шляхтичка українського для своєї політики і дійсно позніскав єго, а нині той самий оборонець „stanu posiadania“ старав ся рівно ж того шляхтичка українського в своїй владі удержати і дійсно держити єго.

Який був вислід політики в XVII. в. — кожному надто добре відомо.

В обороні своїх прав — становув в Ко-зачину Хмельницький, за ним пішов український хлоп, а коли они наслідком реакції попали у кіті Москви, то запродана шляхта і народ свій і себе і польську державу, у якої службу навляла ся, погубила. А куди нині ідути апостоли народного егоїзму, чи може до луцького?

Які цілі і ідеї присвічують „новочасним Полякам“ — про се не легко дізнати ся. Возьмім лише „думки“ одного з поважніших їх представників, а найдемо там ось такі подібні елькубрадці: „Jeżeli Rusini mają zostać Polakami, to trzeba ich polonizować; jeżeli zaś mają zostać samoistnym, zdolnym do życia i walki narodem ruskim, trzeba im kazać zdobywać drogą cięzkich wysiłków to, co chcą mieć, kazać im hartować się w ogniu walki“ і так, як загартували ся Чехи у борбі з Німцями!?). Програма ясна і — як бачимо — не позбавлена певної супротиви нас демагогічної методи!

Але, коли запитавмо, хто властив має обніти роль наших педагогів, то вийде ясно, що знов тута шляхта місцева, та сама, що з нами від вік в на нашій землі прожила, та сама, що в українським народом і костюмом кровлю звязала ся.

Колиже уже згадалисьмо про Дмовського і схожість наших відносин з ческими, годі не витягнута із сего і певних послідовностей.

I як Німці були привезені у своїй боротьбі з Чехами улячи і уступити, так і тут повинна би ся відбити ся система „sui generis“ супротив нас польської „педагогічної“ діяльності в першій лінії на шляхті між нами замешкаль...

Але надія у Ліпінського що до тих крайностей не дійде!

„Hasło to (Дмовського — прим. 4-ки) bo-wiem, zapożyczone prawdopodobnie od jakiegoś silnie widać o swej nadzwyczajnej „

Бо така тактика, стало розширювана польськими політиками, є не лише зла і злоби, але також і шкідлива... Розбуджує она у нас отсі сумні картина тих гідких наших мінувших часів, коли то наша місцева шляхта, ворогови запродана, була сама тим орудем в чужих руках для нисціння нашого народу!

І чи ж не росте тим самим ще й дальша пропасть між нами а нами...

А прецінь сего не повинні собі бажати ні ми, ні наша шляхта...

Бо час приходить де не одинці, але й загал повинен над собою призадумати ся...

І коли шляхта за кордоном вже рішучий голос підняла і себе за своїм народом українським заявила, наша галицька ще розважає і не знає, в котру сторону звернути ся... чи при Поляках остати, чи до своїх таки пристати...

Що така нерішучість в них є — не треба й згадувати. Між моїми паперами найшов я описаний епізод достовірною особою, що наглядно характеризує погляди нинішніх галицьких потомків нашої колишньої шляхти.

Перед десятма роками сходяться раз один з княжого роду з одним з наших найвизначніших мужів і політиків і в тракті разомови замічає:

„Szkoda, że Rusini nie mają szlachty...!“

„Podzielim z zupełnie zdanie księcia — wiedźmówieś z góry polityk — ale po czątku już zrobiony!“

Князь здивований видививсь: „Jak to...?“

„Ano hr. Szepietyski wrócił już do nas, teraz kolej na księcia...!“

„Muszę się jeszcze namyśleć...“ відказав... і ся відповідь велить вже нам много думати, ї наглядно виказує, що ідея повернення на лону свого народу і між нашою галицькою шляхтою кружляє і що они самі бачать, що лучше би для них було, заняти у своїм народі відповідне, визначне місце, як бути між Поляками-колоністами...!“

(Конець буде).

¹⁾ R. Dmowski: Myśli nowoczesnego Polaka, wyd. 3 (!) powiększone, Lwów 1907. стор. 100.

²⁾ Ibidem: стор. 99.

³⁾ Por. K. Szajnocha, Dwa lata dziejów naszych. T. II ст. 200.

⁴⁾ Vide. Wacław Lipiński: Szlachta na Ukrainie ст. 77.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приднівати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

З державної ради.

На вчерашнім засіданні палати послів під час дальшої розправи над предложою в справі клясової лотереї промовив п. Лев Левицкий, котрий заявив, що є за предложою, виступає однак проти роблення реклами. Домагав ся, щоби також Русини одержали колектири і поставили революцію, щоби правительство на якийсь час передвведенем кл. лотереї подало в дорозі розпорядка докладні норми з означенням виобразовання для дотеперішніх колективів, щоби они могли одержати продаж лосьові клясової лотереї. Бесідник домагав ся заведена відповідних іспитів. Вінкін виступив проти замітів, роблених Русинам з причини обструкції. Посли, що роблять такі заміти, не мають зрозуміння для змагань руского народу. Если Русинам пригадується поважне положене, то бесідник мусить зазначити, що Русини на числових полях бою дали докази вірності для держави. Русини мусуть домагати ся, щоби вінкін і їх скромні домагання були близкі здійснення і аж до сего часу мусять витривати на раз вибраній дорозі і не дадуть ся з неї відвести пісками погрозами.

По промові ще кількох послів і звітника приняті в голосувані закон без зміни, разом з поставленими в комісії і під час розправи резолюціями, в П. і III. читаню. На сім переварено засідання.

Міністер внутрішніх справ Гайнольд, відповіда на запит п. Лягінгана в справі поширення фальшивих чуток про вплив політичних відносин на безпеку вкладок в прилюдних інституціях, особливо в щадничих касах — вказав, що держава вже в жовтні

коли запримічено в однім з коронних країв живіше відбиране ощадності, виступила з цілою енергією проти чуток, розсіваних в неодічальному спосіб, очевидно в намірі легкої користі, вяжучи їх з відносинами в заграницій політиці. Від сего часу такі чутки, обчислені на недовіре боязливих умів і що стають ся підкопати віру в безпечність вкладок з огляду на небезпеку, яка грозить державі, розповсюджують ся по інших округах і роблять поважні трудності.

Міністер покликав ся на заяву міністра скарбу в 1909 р. в часі овладного пересилена, коли то виступили подібні прояви, яка виказала тоді повну безосновність таких чуток. Бесідник опрокинув в обуренем чутки, якими наміряє ся викликати підозріні, що держава на випадок війни забере вкладки ощадності на свої цілі, особливо, що ті чутки стають ся підкопати повагу державі, впевнюючи, немов то держава, находчи ся в упорядкованих правних відносинах, загарбас приватну власність. Навіть ворогови не вільно на основі міжнародних умов забирати приватних грошей.

Міністер поручав кілька разів красивим властям, щоби впливали успокоючо на публіку, що між вкладки ощадності, як також щоби протидіяли розсіванню непокоючих чуток, а особи, що розсівають їх, карали з цілою строгостю. Бесідник зазначив в призна нем, що також преса ділала успокоючо на населені, а дальше висказав надію, що між населені місце неспокію займе розвага і пересвідчене, що зовсім певні вкладки, зложені в наших щадничих касах, котрі протягом десятків літ зложили докази своєї солідності. Вінкін висказав бесіднику надію, що наша інституція все будуть розвивати ся успішно і все, навіть в таких критичних часах, як інші, сповнить свою задачу. (Оплески).

П. Рашін звернув ся проти оголошування непокоючих сплетень, як ся роблять деякі дневники. Звернув увагу, що оден віденський дневник помістив чутку про убите консула Прохаску, а ся чутка показала ся зовсім неправдивою. Питав предсідника, чи готов впливнути на правительство, щоби подібні непокоючі а неправдиві чутки, що шкодять свободі і повазі преси, більше не повторювалися і щоби їм протидіяло всякими законними середниками.

Між відчитаннями запитами находить ся запит пп. Ерба, Германа, Лукавського, Ельца, Гофмана і Мікляса в справі задержання пенсії тим суплентам, котрих покликано до чинної служби в лінії, або країві обороні.

По відчитаню впливів запропонував предсідник такий дневний порядок нинішнього засідання: 1) вибір 12 членів державного трибуналу; 2) читане бюджетової провізорії; 3) перше читане правительственної предлоги в справі зарівкових і господарських стоваришень; 4) перше читане правительственної предлоги в справі загального кредитового Заведеня.

По довшій розправі принято ва порядок нарад лише першу і другу точку.

Фінансова комісія радила вчера над внесками пп. Пахера і Вальднера в справі управління плати учителів. Предсідник повідомив, що шкільна комісія постановила вибрати підкомітет з 5 членів, який має порозуміти ся в фінансовою комісією і має протягом трьох тижнів предложити шкільній комісії звіт що до фінансової можливості сего управильнення.

Пос. Кравс зазначив конечність підходу фінансового пляну.

Пос. Штайнендер домагав ся як умови переведення управління країни плати учителів, полагоди прінайменшетої частини фінансової реформи, котра може бути полагоджена ще перед Різдвяними святами. Дозрілими до полагоди вважає справу підвищення особисто-доходового податку і справу додатку до податку від горівки. З сего можна би покрити кошти часового авансу та підвищення плати учителям.

По промовах пп. Лехера, Діяманда, Абрахамовича, міністра Залєского і п. Леа засідання комісії замкнено; слідуюче засідання вині.

Війна на Балкані.

Австро-сербська задирка.

„Die Zeit“ стверджує значну праву в положенню. З трох квестій, які становили ество теперішньої задирки між Австро-Угорщиною а Сербією, квестія консульїв є на разі полагоджена на загальне вдоволене монархії, бо сербське правительство заявило, що в случаю провини сербських військових властій дасть Австро-Угорщині повну винагороду.

Справа Албанії супроти згідного становища великороджав відповідь, яка мусить бути поладдана по мисли домагань Австро-Угорщини, лише що до порту Сербія може остильки виказати успіх, що ся справа остава в завіщенню аж до цілковитого покінчення війни. Інші віденські дневники на основі інформації з дипломатичних кругів стверджують значне поганення напружения, яке панувало останніми днями в міжнародному положенню. Навіть справа походу сербської армії до Драча не може викликати покищо ніякої задирки. Монархія уважає наразі поступоване сербського війська як військову операцію, якій не думав поки що запобігати, але овлада порту Драча Сербам не буде безуслівно міроточивою для тривалого упорядковання сербських відносин.

Дописець „N. fr. Presse“ доносить з Більшого, немов то предсідник сербських міністрів Пасич висловив ся перед одним з послів, що задирка з Австро-Угорщиною буде мирово поладнена.

Справа консуля Прохаски.

Досі ще не наспів авіозований вже телеграфично звіт консуля Едля про его конференцію з консулом Прохаскою. Віденські дневники бачуть в сім нарочне проволікане сербського правительства з доставленем конкретного матеріалу. Мати консула Прохаски, яка від 8. листопада не мала вістей від сина, одержала із Скопле телеграму, оноді надану, яка доносить, що син здоровий там перевівав.

Дневник „Стампа“ доносить про демонстрацію, уладжену в Прізрені проти консула Прохаски в хвилі його від'їзду. Військо мусило охоронювати Прохаску перед зворобленою товтою.

Консул Едль по короткім побуті в Мітрополії повернув до Скопле, звідки в товаристві міністерського секретаря Ракіча удався до Прізрену. Печатне бюро сербського міністерства загорничих справ стверджує, що донесено дневників про австро-угорського консула Прохаску, немов би то місце его побуту було невідоме, або немов би консул був вбитий, є виссане з пальця. Консул Прохаска перебуває в Скопле і є здоровий. Вість про приняті російського консула Гартвіга королем Петром є неправдива, як неправдивими є донесення про великий вплив сего посла на актуальне питання.

Послухання у цісаря.

Цісар приняв вчера на приватнім послуханні архікн Франца Фердинанда, опісля на окремих послуханнях шефа генерального штабу ген. Шемуу, міністра війни ген. Авфенберга, міністра загорничих справ гр. Берхольда і міністра гонведів ген. Газая.

Союзник Австроїї.

„Köln. Volksztg.“ обговорюючи звід архікн Франца Фердинанда з цісарем Вільгельмом і стверджуючи повну згідність по-глядів обох монархій каже: Хабні є голоси німецької печати, які підносять, що Німеччина із Драча не повинна ангажувати ся в ніякі авантюри, бож в дійсності не ходить зовсім о Драч, а є річию Австро-Угорщини ствердити, що творить життєвий інтерес монархії. В сю справу ні Німеччина, ні ніяка інша держава не може мішати ся, але Німеччина супроти життєвих інтересів австро-угорської монархії під впливом напором не думає уступити, лише сповнити свої обов'язки як союзниця.

Міжнародне положення.

„Times“ пише, що на Сербія не повинна бути додержана насильство. Сербія повинна свої претенсії в відповідні часі представити. „Daily Telegraph“ і „Daily News“ обурюють

ся на се, щоби питання адрийського порту мало довести до європейської війни. Взагалі ціла льондонська печать стверджує значну поправу міжнародного положення.

„Berliner Tagebl.“ твердить в депеші з Петербурга, що австро-угорський амбасадор після послухання у царя відвідав Сазонова. „Messenger“ подає чутку, що російський амбасадор в Римі Крупенський мав заявити, що Росія візьме участь в міжнародній конференції. „Сабаг“ домагає ся, щоби на слідчай міжнародної конференції Туреччина шукала приятелів і вступила до одної з груп європейських великороджав.

Над російською границею.

Оден з послів до державної ради надіслав до віденської „Reichspost“ такий лист:

„Перед кількома днями — пише — відівідав я мого приятеля в Росії, якого майнолежить над самою австро-російською границею. Пашпортові приписи в Росії вельми строгі. Навіть на слідчий короткого побуту в Росії треба мати від граничних російських властів т. зв. перепустку, яку можна одержати по належнім відгівам. На підставі такої перепустки, що давала можливість побуту в Росії до години 6. вечором того самого дня, в якій сю перепустку виставлено, вішов я на російську область, відвідав оставшого часу на прохід по звісній мені здавен околиці. Справді, варта було сих заходів. Місцевина, що має в звичайній часі мало війска в цілі граничної служби, тепер переповнена інісіком, котре, як мені говорено, зібрано з різних сторін держави. Піхота з Бесарабії і польського королівства, козаки з над Дону і Урала, артилерія з одеського округа і різкі технічні війська, все те зібране числом 15 до 20.000 людей. О скільки не можна було примістити війська в прилюдних будівлях і касарнях, зроблено для них склонище в полях. Границя стережуть як найостріше. Обставлено є ланцом

і приватні листи, які кидають сумне сьвітло на методи ведення борби Греками і Сербами. Серби ведуть війну з наміром вигублення альбанського народу і охотно знищили би його з насадком.

Оповіщене 7. доповняючої коменди по-віткові в Білгороді визиває тих офіцірів і війскових урядників, які досі не одержали по-кликання, щоби протягом 24 годин зголосилися до своїх коменд.

Болгарських рекрутів з 1914. року покликають на 3. грудня с. р. під оруже.

17 грецьких перевозових кораблів з 12.000 болгарського війска вийшло вчера з Солуна під охороною грецького кружляка „Мікалі“.

Мирові переговори.

„Daily Chronicle“ одержує від свого окремого дописця з Царгорода відомість, на-че би Туреччина вже заключила мир з Грецією і згодила ся, аби Солунь дістався Греції.

В болгарських урядових кругах твердять, що від початку мирових переговорів ніякі битви не ведуться на лівій Чаталджи. Турки загалом не є спосібні дальше виступати зачіпно. Бажане заключення окремого договору Туреччини з Грецією має бути родом напору на Болгарію. Посередною дорогою повідомила Туреччина Болгарію, що хоче прилучити ся до балканського союза. Сим запевненням Болгарія не вірить, а згодила би ся на се під-устівем, що Туреччина зреше сяного попе-редного становища яко великороджави. Близке падене Адриянополя із за цілковитого вичер-пання припасів поживи в певності зневолить Туреччину до більш прихильного трактування мирових предлог Болгарії.

З Царгорода зауважує, що онодішна ра-да міністри в оглядом на се, що переговори о завішенні оружя можуть протягнутися, рі-шила розпочати також переговори о мирі. Правні дорадники Порти відіхали вночі і привезли повновласникам турецким нові ін-струкції ради міністрів.

Після заяви в компетентній стороні Турки стараються провоючи о скільки мо-жливі переговори в справі заключення мира. Болгарія порішила не допустити до сего, а в разі конечності зажадати енергічного еста-точного рішення. Туреччина провоює переговори, щоби одержати як найкорисніші у-словини мира.

Турецькі і болгарські відпоручники зібра-лися вчера на засіданні. До вечера не одер-жала Порта ніяких вістей від них.

Болгарія і європейська конференція.

Супроти піднесеного з кількох сторін на міру віддаває балканської задирки під рішенієвій конференції, болгарське прави-тельство стоять рішучо на сім становищі, що рішене балканського питання не вимагає скликання ніякої європейської конференції. Бол-гарське правительство згодило би ся на таку конференцію лише в тім случаю, коли би програма її була з гори уложеня і заключа-ла єдино санкцію, чи там признане нового положення.

НОВИНКИ.

— Календар. В п'ятницю: руско-кат.: Матея еванг.; римо-кат.: Сатурна. — В суботу: руско-кат.: Григорія епіск.; римо-кат.: Андрея.

— Хрестини третього наслідника престола. В понеділок відбула ся на замку Вартгольц, в присутності багатьох членів цісарського Дому, хрестини сина архікі. Карла Франц Йосифа. Хрестив архієп. кард. др. Нагль, а хрестними родичами були: цісар, заступленій архікі. Францом Фердинандом і кн. Марія Автоніна Парма. Третій з чергі наслідник престола одержав отсі хрестні імена: Франц Йосиф Отто, Роберт, Марія, Антін, Карло, Макс, Генріх, Сикст, Клавіє, Фелікс, Рене, Людвік, Гетано, Пій, Ігнат.

— Соймова виборча реформа. З Відня доно-сять: У галицького намісника, д-ра М. Боб-жинського, який був в останніх днях у Відні, відбула ся в справі виборчої реформи до галицького сойму конференція предсідників поль-ських соймових сторонництв. Конференція, на якій був присутній і красний маршалок гр. Голуховський, мала добрий успіх, що стало можливо скликати на суботу 30. с. м. до

Львова засідане польських соймових клубів і на неділю 1. грудня засідане польських і руських президій. Подробиці компромісового на-черка держать в тайні. Зауважути лише, що число всіх послів вносити ме 227, а на сель-ську курию припаде 90, на місце 64, вірілістів 13, велику посільство 45, на нову курию середні посільство 7, а проче на торговельні і промислові палати. Що до про-центу українських мандатів, ухвалила конфе-ренція дати 26·4 проц. Меже польськими сто-ронництвами наступило значне зближене, ми-мо сего однак є ще досить великі ріжниці, як пр. що до двірських обшарів, куриї серед-ні посільства і розділу двомандатових о-кругів.

— Русофільські зрадники. Давно вже не ви-ступала наші москові філії в такою самопев-ності як під сю хвилю. Надіючи ся австрій-ско-російської війни розвели они небувалу агі-тацію по селах і містах, між цивільним на-селенем і згодила ся, аби Солунь дістався Греції.

Кілька день тому назад викрито, що в полку піхоти в Перемишлі, який рекрутують з самбірських, московіфільством замотели-чених окопів, жовніри-московіфи старалися розвести шпигунство в хосен Росії. Під-час ревізії, переведеної останніми днями се-ред жовнірів в Коломиї, найдено відозви і ру-сійські гроши, які они мали одержати від ру-софільських агітаторів, що закидують свої сї-ти на армію. Також арештовано якогось мос-ковіфа, перебраного в одяг підофіцера кра-ївої оборони, за пропаганду царославії і агі-тацію в хосен Росії. На Лемківщині — як доносила „Gazeta Narodowa“ — було також змагання, викликати непослух межі резерві-стами. Загалом з ріжких місць в Галичині продіставалися останніми часами вісти про проби русофільської пропаганди у війську, по-лученої із шпигунством, роздаванем грошей і т. д. В тямці всіх ще шпигунська афера Бендасюка, Колдри, Гудами і Сандовича. По-казало ся, що російські сїти густо закинено на Галичину і що інтерес державний вимагав обережності в приміненю до московіфілів. Та-не замкнули ся ще вязничі ворота за Бендасюком, як щораз то съвіжі „апостоли“ від білого царя з плянами кріпостій, пляхів, військового розміщення і т. д. попадали в руки власті. В Бродах, Галичи і в численних се-лах Золочівщини — значить, там, де цвіте московіфільство — почали ся трусениці. Пря-мо по слідам. Ту і там приловлено шпигу-нів, або сконфісковано обильні припаси агі-таційної російської літератури; перед здивова-німи очами галицької суспільності виринула гроза плянової, зручно переводжуваної і гру-бо оплачуваної роботи в хосен російської держави.

Та не ковець на тім. Саме тепер, коли виринула можливість оружної стрічі між Австро-Угорщиною і Росією, русофільська робота вдарила прискоренім темпом. До російського генерального штабу і редакції чорносотенного „Нового Времени“ зачали напливати подібні звіти про те, що Росії у війні придalo біся. Рубель поплив ще обильніше і хмарю ру-софільських агітаторів розбігли ся по селах. Між тим в Чернівцях засаджено до тюрми русофільського богослова Сиротюка, а в Галичині одного з русофільських вождів і творців своєрідної русофільської ідеології Теодора Ма-рушака. Ще на св. Михайла виступав він на зізді „Русскихъ Дружинъ“ у Львові і брав у-часті в довірчихъ „совіщаніяхъ“ русофільських юношів. Зі Львова Ма-рушак удав ся прямо над російською границю. В Івано-пустім, в бор-щівськім повіті, позавчера справді спіймано Ма-рушака під замітом шпигунства в хосен Ро-сії через здіймане зелінничої трасмісії.

Хиба достаточне число фактів лучася щоденно в області русофільської агітації і шпигунства, щоби суспільність набрала твер-дої постанови бороти ся з оплаченими Ро-сією деморалізаторами. Так, не лише влада, але й суспільність, взагалі кождий, для кого російський візит на Галичину в грізним, не-хай протидіє русофільські роботи. Тим біль-ше роботи мусить се наша суспільність, на-якої скірі російський рубль робить віві-секцію.

— Комітет будови пам'ятника Т. Шевченка в Києві відбуде овонді засідане в городській управі. На засіданні були: І. Щитковський, Є. Чикаленко, Л. Жебуньов, С. Русова, О. Русов, Л. Старіца-Черняхівська, П. Лаврів, М. Синицький, С. Черкасенко, Кобець, Лаврентів, Бублик, Біляшівський і Слюсаревський. З поради пред-сідника встановлено повстанем в місце пам'ять

М. Лисенка. Вибрано нових членів: від редак-ції „Світла“ замісць покійного Г. Шерстюка вибрано С. Черкасенка. Крім того проф. Мих. Грушевський відмовив ся від участі в комі-теті, зважаючи на те, що пробуває у Львові і через се не може працювати в ньому. За-місць М. Грушевського вибрано П. Лаврова. Далі вибрано жюри третього конкурса. В жюри вибрано: художників Котарбинського, Селеzen-eva і Галимського та архітектів Тимошенка, Го-родецького і Сердюка. Постановлено клопота-тись перед академією художеств, щоби ова прислала на засідане жюри свого представ-ника. Слідуюче засідане комітету буде дні 4. січня (н. ст.) 1913.

— Справа галицьких зелінниць. З початком грудня с. р. збере ся на засідане державна зеліннична рада, якій предложить міністерство звіт про спосіб полагоди внесків і жадав, які порушено на попереднім засідані зелін-нічої ради. В сім звіті представлюють ся за-жайніші зелінничі справи, які обходять і східну Галичину, ось як: Будову нового двірца в Дрогобичі вже почато. Начерки розширення зел. двірца в Коломиї, оброблені дирекцією державних зелінниць в Станіславові, в тепер в міністерстві. До виконання задуманого роз-ширення двірца прийде тоді, коли на се по-зволять фінансові середники. В справі коло-мийської рампи буде пересправляти ще міні-стерство з магістратом міста Коломиї. Є та-кож предметом наради справа перероблення перестанка Персенківка коло Львова на това-ровий дворець. Призначено потребу лучшого вивиновання двірца Стрий і припоручено зелінничій дирекції у Львові обробити відповідні пляни. На станиці Надвіра збудовано оден новий шлях і побільшено магазин. В буджеті зелінничого міністерства на 1913 р. уважає-но ось які інвестиції на східно-галицьких шля-хах державних зелінниць: будову товарового двірца і варсттів у Львові, розширене двір-ців: в Дрогобичі, Хриплині, Станіславові, Під-волочисках, Бродах, Мшані дол. і Самборі; розширене зелінничих варсттів в Новім Санчі, Стрию і у Львові. На сю цілі призначена в на всю Галичину сума 14 міл. корон.

— Нові льокальні зелінниці. Програма будови нових льокальних зелінниць в Галичині при-помочи участі краєвого фонду, містить, після внесків краєвого виділу, які він постановив предложить соймові, з нових льокальних зелінниць у всій Галичині. На східну Галичину припадає дві: 1) Перемишль-Березів-Кросно, довга на 117 км. Має бути будувати будуче акційне товариство за суму 26 міл. корон з залізникою держави. Участь інтересованих сто-рів і краю має вносити 25 проц. с. в 6,500.000 К. А що участь сторін обчислена на 1 міл. корон, тому на край припадає 5,500.000 К, в заміну за акції першеньства будучого акцій-ного товариства. 2) Довозовий шлях з двірця Григорія до міста Григорів. Мають бути будувати з оглядом на се, що кінцева станиця льокальної зелінниці Бірки велики-Григорів є положена в полі в віддаленю понад 3 км. від міста Григорів і томошних промислових заведень. Сей шлях має будувати акційне то-вариство льокальної зелінниці Бірки велики-Григорів. Край має уділити сему товариству позички на 4 проц. в сумі не вищий, чим 180.000 К, сплачуваної в піврічних ратах до кінця 1968. р.

— Запомога. З решти ричалту, який при-значив сойм до розпорядку краєвого виділу на запомогу для руських і польських товариств, призначав краєвий виділ одноразову запомогу рус. тов. „Руслан“ у Львові за роки: 1910, 1911 і 1912 в сумі 400 К.

— Огонь в броварі. Дні 18. с. м. вибух ко-ло 14 год. вночі огов в броварі Е. Ляма в Бачині, старосамбірського пов., причм згорів весь бровар, мешканці будинки, 2 ледіві і склад бочок і фляшок. Загальна шкода вино-сить около 160.000 К; обезпеченна була на 96.117 К. Огонь вибух імовірно в наслідок підпалу.

— Мінімий замах на царя. Російське міні-стерство комунікації заперечує в „N. Fr. Giese“ вість, наче би задумувано виконати не-давно який замах на царя Миколу II. Як зві-сно часопис подавали, що під час повороту царя зі Спали до Петербурга, задумувано на зелінничім двірці Козлова Руда виконати на него замах. Заперечує сю вість також австро-угорський амбасадор в Петербурзі, при чм за-важає, що цар вертав зі Спали до Петербурга крізь Варшаву і Вильно, під час коли Ко-злова Руда лежить на шляху Верболово-Виль-но, куди то цар зовсім не йшав.

— Нещасливі випадки. Дні 24. с. м. лучив ся на зелінничім двірці в Мостицькій стра-шній випадок. Коло 10. год. рано наїхала машина до пересування вояїв на начальника Леховича, який стояв на шляху і вивернула его в бік на шини. Колеса машини перетяли вінешніх і вінешніх на двоє. Смерть настутила на місці. — З Тарнова доносять, що дні 25. с. м. впав під колеса поспішного поїзда управи-тель народної школи в Луках, Т. Войцікевич. Тяжко раненого перевезено до загального шпиталя, де небавком помер. Войцікевич мав 66 літ і 44 роки учительської служби.

— Відомін револьверових стрілів у угорській соймі. З Будапешта доносять, що дні 16. грудня с. р. відбудеться там розправа проти посла Ковача, голосного з подій в угорській соймі. До розправи покликано 35 съвідків. Ковача, який мав бути випущений 1. грудня з вязниці, постановлено задержати в вязниці аж до дня розправи.

— З судової салі. Перед львівським трибу-налом присяглих судів вела ся в останніх трох днях розправа проти Віктора Словіков-ского, обжалованого о мальверза

над єго тілом. В шпиталі в Нішу війшов гурт сербських жовнірів до віддлу, де лежало кілька ранених Турків. Один з сербських жовнірів сказав штукучи, вказуючи на одного з Турків: „Сей мене зравив“. Тоді кинулися Серби на безборонного раненого і так немилосердно єго скопали, що жертва згинула під їх ногами. Ранені турецькі полонники лежали в шпиталі без ніякої опіки через два дні. Коли явила ся лікарська поміч, було вже за пізно бо наступило закажене крові.

— **Прусський маршалок Гольц про турецьку армію.** Прусський полевий маршалок Гольц, бувши інструктором турецької армії, з титулом паші, виголосив в салі берлінського азійського товариства бесіду, в якій межи іншими так висказав ся про турецьку армію: „Під час молодотурецької революції перед 4 роками була європейська печать повна похвал для геройства і працьовитості молодотурецьких провідників. Всі політики і військові вельми прихильно висказували ся про будучину нової Туреччини. Тепер по невдачах і погромі Турків та сама печать осуджує тих мужів, яких передтим все вихваливала. Всі говорять лише про деморалізацію або нездібність і віщують скорій конець турецької держави. Сей осуд є о стільки несправедливий, о скільки пересадними були давніші похвали. Треба углядити — говорив дальше Гольц — що Туреччина, після теперішніх вимог, не мала аж до 1909. р. зовсім армії, а почала єї творити щойно сего року. В так короткім часі не можна мати доброї армії ані в Туреччині, ані в іншій державі. Також і що до чисельності турецької армії все була доси слабшою від болгарської. В наслідок вічних непорозумінь знищила ся зовсім Анатолія, осередок і збрівник турецьких сил. Для удержання держави ждано нечуваних жертв. До сеї війни приготувляла ся Болгарія через 27 літ. Коли Туреччина втратить європейські провінції, скріпить ся тоді яко державний організм.“

Оповістки.

— **Львівський руський народний театр в Пере-мишії** під дирекцією Йосифа Стадника. (В салі „Людового Дому“. Початок о год. 7:30 вечором. Білети продаються „Народна Торговля“ а від 6. год. вечером каса театру). — В пятницю дня 29. листопада інавгураційна вистава „Циганська любов“ оперетка в 3 діях Франца Легара. Музика війскова 77. пл. — В суботу дня 30. с. м. „Міра Ефрос“ образ з життя жідів зі співами і танцями в 5 діях Якова Гордіна. — В неділю дня 1. грудня „Ой не ходи, Грицю, та на вечериці“. — В понеділок вистави не буде. — Ві второк дня 3. грудня „Кармен“ опера в 4 діях Жоржа Бізета. — В середу дня 4. грудня „Мала каварнія“ фарса в 3 діях Трістана Бернара.

— **Вакаційні оселі у Львові.** Загальні збори „Тов-а вакаційних Осель“ відбудуться ся дні 10. грудня (второк) на „Руській Бесіді“ о 6-ї год. В разі недостачі комітету відбудуться ся того дні о год. 7-ї. — **Виділ.**

— **З Долини.** Дні 8. грудня о год. 3. по півдні відбудуться в салі філії „Проство“ в Долині (горішнє) загальні збори філії „Проство“ з отсім дневним порядком: 1) Вступне слово. 2) Відчит д-ра Ом. Левицкого: Історія Тов. „Проство“ та єї найближча зараз. 3) Відчит Івана Грабовенського: Вислід переписки населення дол. пов. 1910 р. 4) Звіт уступаючого виділу. 5) Звіт провірної комісії. 6) Вибір нового виділу. 7) Приняті нових членів. 8) Внесення членів. — Заразом визвасмо всі читальні „Проство“ дол. пов. о вислані відпоручників на згадані збори і зложена звіту з діяльності своїх читальень. Вкінці просимо о вирівнанні залеглих вкладок і о заплаті вкладки за 1913 рік, бо тільки ті члени одержать календар за рік 1913, котрі заплатили вкладку за той рік. — **Виділ філії „Проство“ в Долині.**

— **З Товариства „Проство“ у Львові** прислають нам до поміщення отсю оновістку: Як минулого року так і тепер 8 ого грудня буде уладжена збірка „Дару 8-го грудня“ на цілі уладжування курсів висшої освіти народної. Для переведення інтенсивнішої і успішнішої єї збірки самім Львові мусимо просити о поміч людів охочих, в першій мірі молодих, тож і для сеї справи уладжуємо сходи для всіх осіб доброї волі помочі Товариству у наміреній акції на сю неділю 1. грудня, год. 11. рано в салі засідань Товариства (Ринок

ч. 10. I. пов.). О можливо найчисленніші участь просить ся. За просвітно-організаційну комісію Товариства „Проство“: о. Теодозій Лежогубський, голова. Іван Савицький, секретар.

— **Вінчане.** Дні 17. с. м. відбулося в Ярчівцях коло Зборова вінчане п. Івана Банаха, укінченого богослова, з п-ною Марією Дяківною.

— **З Коломиї.** Дні 4. грудня с. р. відбудуться о 3. год. по полуночі в комнатах товариства „Родина“ надзвичайні загальні збори філії „Руського педагогічного товариства“.

— **З Бродів.** В неділю, дні 1. грудня с. р. відбудуться о 3. год. по полуночі загальні збори філії Українського педагогічного товариства в льокалі тов-а „Основа“.

— **З Бібрки.** Дні 1. грудня с. р. відбудеться в Бібрці повітове віче.

— **З Чорткова.** В понеділок дні 2. грудня 1912. о годині 10. деред полуночі в комнатах „Народного Дому“ відбудуться річні збори Повітового комітету „Рідної Школи“ з отсім порядком дневним: 1. Отворене зборів. 2. Вибір президії. 3. Звіт діяльності тіснішого комітету. 4. Звіт дирекції гімназії ім. М. Шапкевича. 5. Вибір 3 членів комісії контролюної. 6. Звіт касовий. 7. Звіт комісії контролюної. 8. Вибір тіснішого комітету. 9. Вибір делегата до Крайового Союзу Шкільного. 10. Реферат: „Як придбати нам потрібні фонди?“ 11. Внески і залити. 12. Закінчене. — За повітовий комітет „Рідної Школи“: Др. А. Горбачевський, голова; Ів. Косак, референт.

— **Нова поштова складниця.** З днем 1. грудня с. р. заводить дирекція пошт і телеграфів нову поштову складницю в Незнанові, каміненецького повіту.

— **На ціли У. П. Т. зложили в канцелярії** Товариства слідуючі Вп. Добродії: Зі Станіславово: В. Сілецький, Р. Сарачинський, Кульчицький, Красножон, Кульчицький, І. Коваль, Дзерович, др. Дрогомирецький, Краскуринецький, Б. Літинський, Клюк, Я. Білинський, В. Волянський, Е. Барановський і о. Литвин по 1 К. Л. Чаковський, Ст. Стеблецький і О. Лісович по 2 К. Білевський, Кисилевський і Сала губа по 20 сот., Білотуш, Ю. Яцкевич і Б. Ліщинська по 60 сот., Радловський, В. Юрівич по 50 сот., І. Торонський 30 сот. Замість телеграми на вінчане Вп. Марії Зубрицької з Вп. Райтаровичем зложили Вп. Юлія Назарович з Чистогорба 1 К.

Телеграми

з дні 28. листопада.

Станіславів. Вчера коло 8:20 вечором межи Букачівцями а Журавлем зударилися два товарів поїзди. Кілька возів вискочило із шин. Машипіст і 2 кондуктори легко покалічилися. До 1. години вночі перешкоду усунено.

Віден. Wien. Allg. Ztg. „перечить, наче би Японія мобілізувала свої війска.

Атени. Полк грекої кінноти заняв Кастрою.

Лондон. Бюро Райтера доносить з міропадних кругів, що найде ся спосіб, щоби в мировій дорозі довести до управильнення всіх справ межи європейськими державами.

Катовіці. З причини воєнних чуток вибух в кількох банках рун. Вчера винято кілька тисяч марок.

Лондон. Після інформацій тутешніх днівників, фабрика оружя в Карльсруе продає Туркам деревляні (?) набої, а не металеві і їх мали уживати Турки в борбі під Кумановом.

Париж. (ТКБ). Нота агенції Гаваса каже: З причини похибки в телеграмі вислачі до вахмайстра жандармерії, розійшлася чутка, що у східних частях краю заряджено загальну мобілізацію. Міністерство війни уповажняє заявити, що не заряджено мобілізації ані у східній часті краю, ніде инде. Чутка про се зовсім безосновна.

Лондон. Do Daily Tel. доносять з Драча дні 27. с. м.: Нині о 4:50 год. вечером встановлено тут на будинку правительства альбанський прапор. Урядникам полящено свободу, чи хочуть призвати нове правительство, чи хочуть виїхати. Всі турецькі прапори усунено. Альбанський прапор має чорного орла на червонім полі.

Візід Є. Хмельницького до Київа.

Чудова репродукція сего класичного твору, яко цвіт репродукційної хромоліографічної штукі, вийшла вірно після оригіналу в природних красках. Чар красок викликав подив у найвибагливіших знатоків, які надсилають нам численні призначені. Се високо артистична окраса кождої хати і сальону, одніка рі, що надає ся на інтелігентний дарунок для знакомих. Історію осіб виступаючих на тім образі долчується ся до кождої посли. Величина картини 90×76 см. салонові відношені 10—люксусові К 16—, висилка К 1-20. На жадане достарчається рами по власних коштах в цінах; салонові К 12—, дубові К 16—, золоті К 16—, магонові К 20—, плюшові К 20— вже зі склом і порядним опакованем.

Замовлення слати на адреси: Іван Павлик або М. Кривецький, Львів, Ринок 10, а також Тов. Сокіл-Батько, Львів, Руска 20.

Люксусове відношене на вичерпану; замовляти лише на висше подані адреси.

ЦЕРКОВНА ТОРГОВЛЯ „ДОСТАВА“

Львів, ул. Руска 20, — Станіславів, ул. Смольки Перемишль, Ринок 26.

Удержує найкращий, вибр. всіх церковних річей. — Злучила найлучших артистів для виготовлення іконостасів, престолів, кивотів і др. Приймає у Львові золочена чаши і всікі напівкристали. Задніла досі загальні призначення. 366(80cc)

Брошуру:

Йосиф II. чи Ян Казимир?*

(з нагоди съвятковання мнимої 250-літньої річниці естествоіанії Львівського Університету).

можна набути в Адміністрації „Руслана“ і в книгарії Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові по 30 сот. за примірник.

Музичні струменти

як: скрипки цатри, клярнети, труби, мандоліни і т. д. а також ровери та прибори до таїхе, поручас по дешевших цінах як деяще: Укр. висилковий дім „ОРКАН“ Львів, Коперника 18. Соколам і Січам, ученикам і учителям великий опуст. Також на рати. 388(20)

Рух зелізничних поїздів

обов'язуючий з днем 1. мая 1912 р. після часу середньо-європейського.

Замітка. Поїзди посішні означені грубо м друком. Години нічні від 600 вечором до 559 рано означені підчеркненем чисел мінутових.

Bigis зі Львова

з головного дворця:

Do Krakova: 12:35, 3:40, 8:22, 8:35, 2:05S, 2:45, 3:45*, 5:46†, 6:05, 7:00, 7:30, 11:10.

*) до Rynscha, §) від 15/5 до 30/9 включно що дня. †) до Мішана.

Do Pidvolochisk: 6:10, 10:35, 8:216, 2:27, 250†, 8:40, 11:13.

†) до Krasnogo. §) від 15/5 до 30/9 включно що дня.

Do Chernovets: 2:50, 6:10, 9:15, 9:37, 2:25, 3:05*, 6:28†, 7:08†, 11:00.

*) до Stanislavova, †) до Kolomij. *) до Hodorova кожного попередного дня перед неділею і съвятом.

Do Stryja: 6:00, 7:30, 10:02 §), 1:45, 6:50, 11:25. §) від 16/6 до 8/9 включно лише в неприм.-кат. съвят.

Do Sambora: 6:58, 9:05, 3:50, 10:56.

Do Sokala: 7:35, 2:21, 8:00, 11:35*.

*) до Ravi russkoj (лише в неділі).

Do Jaworowa: 8:40, 4:55.

Do Pidgazczi: 5:55, 4:53.

Do Stojanowa: 7:55, 6:00.

з дівірця „Львів-Підзамче“:

Do Pidvolochisk: 6:25, 10:55, 2:29*. 2:42, 3:07†, 9:01, 11:30.

†) до Krasnogo. *) від 15/5 до 3